

SLOVENSKI NAROD.

Iskaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petiristopne po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnishvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnishvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Cuvajmo sami svoje pravice.

Vsako leto, kedar so se vrstile lastovke iz južnih dežel v naše kraje, čitali smo v „Slov. Narodu“ sledečo notico: „Davčna lokalna komisija Ljubljanska je zopet le nemški oznanila razglasila za pobiranje hišnega in drugih davkov in za popis hiš in za napovedbo o najemščinah v Ljubljani ni dobiti drugih, nego nemških tiskovin.“ Tako je „Slov. Narod“ tožil leto za letom, a tožbe bile so zaman, brezuspešne. Preteklo je leto in Ljubljanski davkoplačevalci so zopet dobili le nemška oznanila in nemške tiskovine. Radovedno sem čakal, kako bode letos. In res, približno tisti dan, kakor prejšnja leta pride zopet „Slov. Narod“ s svojo stereotipno notico: „Davčna lokalna komisija itd.“ Spoznal sem, da iz te moke ne bo kruha in da po tem potu ne pridemo do ravnopravnosti. Ko je torej mestni magistratni sluga mi prinesel dotični nemški oklic, zapisal sem na vsprejemno polo, da nemških oznanil ne vsprejemam. Ob jednom sem 3. avg. to pismo naznanil mestnemu magistratu ter ga prosil, da naj nam slovenskim davkoplačevalcem preskrbi od davčne komisije slovenskih tiskovin. Ker od magistrata ni bilo odgovora, sem 18. avgusta pisal davčni lokalni komisiji, da popisa hiše in napovedbe najemščine ne morem komisiji izročiti, kjer nikjer ni dobiti slovenskih tiskovin. Davčna komisija mi je na to odgovorila 22. avgusta, da si imajo hišni posestniki tiskane pole za hišne popise ter napovedbe najemščin sami omisliti, in da nima ne c. kr. finančna deželna oblast, ne davčna komisija gledé natasa dotične tiskovine nikakršnega upliva. Konečno zahteva, da pravilni hišni popis z napovedbo najemščin predložim.

Proti temu odloku sem se pritožil na deželno finančno vodstvo, dokazavši, da so rečene tiskovine uradne, da so obrazci s postavami bili razglašeni, da torej ne sme kdorkoli sestavljati obrazcev po svojem mnenju. Opozarjal sem pa tudi finančno vodstvo na narodnostne razmere v Ljubljani in na Kranjskem in na člen 19. osnovnih zakonov, kakor tudi na naredbe deželne vlade iz prejšnjih let gledé rabe slovenskega jezika v finančnih uradih. Finančno vodstvo naj torej odredi, 1. da lokalna davčna komisija Ljubljanska svoja oznanila razglašajo tudi slo-

venski in 2. da preskrbi slovenske tiskovine za popis hiš in napovedbo najemščin.

Finančno vodstvo je vsled te pritožbe z okolom z dne 8. septembra št. 9114 objavilo lokalni davčni komisiji, da se gledé prve točke ima ravnati po ukazu od 17. avgusta 1887, št. 556; gledé druge točke pa ima tiskarju, kateri prodaja rečene tiskovine, naročiti, da naj jih tiska v obeh deželnih jezikih.

Lokalna davčna komisija je to naznanila s pristavkom „da se bodo znanprej dotična tukajšnja naznanila v obeh deželnih jezikih prodajala in da se je tiskarju, kateri je do sedaj obrazce za hišne popise in napovedbe o hišnini preskrboval in prodajal, ukazalo, da naj taiste v obeh deželnih jezikih tiska in za prodajo pripravljene ima.“

Toliko napora je trebalo za stvar, od katere je gotovo vsak mislil, da je že zdavnej urejena. Kajti da so v Ljubljani, glavnem mestu slovenskem, še do letos vsa oznanila finančnih uradov in vse tiskani obrazci bili zgolj nemški, neverjetno so bo zdelo ostalemu slovenskemu svetu. Pa bilo je tako, ker je vsak pričakoval, da se bodo potrebni koraki storili od narodnega mestnega magistrata, ki po svojih organih razpošilja oklice finančnih uradov in ki je vsaki dan videl, da so le nemški. Če sami ne bomo čuvali svojih pravic, ne tožimo, da se nam povsod kratijo in da nas tepta tujčeva peta.

J. V., hišni pesestnik.

O razmerah v Bosni

piše Dunajski „Vaterland“ v svoji 253. številki tako:

„Pester Lloyd“ objavil je v številki 8. t. m. izvirni dopis „iz Bosne“, v katerem navajajo znane besede: „One ženske so najboljše, o katerih se najmanj govori“ trdi, da „razmere v Bosni in Hercegovini morajo biti najboljše, ker se že dolgo jako malo govori o teh deželah.“ Ta stari pregovor pa tu pač ni na pravem mestu, ter je v velikem nasprotju z dejanskimi razmerami. Bosensko-hercegovske razmere se pogosto in podrobno razpravljajo ne le v listih balkanskega polutoka in v jugoslovanskih čapisih sploh, temveč tudi v družih slovanskih glasilih in v nekaterih večjih evropskih listih in so se

pred malo meseci razpravljale v obširnih nemških knjižurah. Pritožbe, ki so se v omenjenih knjižurah navajale proti upravi okupacijskih dežel, bile so dovolj važne, da sta jim odgovarjala državno ministerstvo na Dunaji in deželna vlada v Serajevu, toda nestali mogli ovreči pritožb in očitaj. Tudi v listih so bila pred kratkim izvirna poročila o bosensko-hercegovskih razmerah, ki so jih slikala na način, da se je videlo, da neso „prav povoljne.“ V naših domačih listih, posebno liberalnih, se res malo govori o Bosni in Hercegovini, čemur so pa posebni uzroki. Gospod državni finančni minister, B. pl. Kallay, je prebrisan mož, ki si zna pridobiti naklonjenost omenjenih listov, v svoji prebrisanosti je pa tudi vse tako odredil, da se uradniki, katere je on ali deželna vlada zato najela, in drugi ljudje, ki se v imenovanih deželah pečajo s časnikaštvom, ravnaajo točno po receptu, katerega je g. Kallay predpisal okrajnim načelnikom. Najvišji vodja bosensko-hercegovske uprave ne zahteva od administracije drugčega, kakor „mir, mir — in zopet mir.“ Uradniki si jako prizadevajo, da bi kaj ne motilo tega rajskega stanja. To seveda je le mogoče, če se s pretirano prizanesljivostjo in odjenljivostjo postopa proti nekaterim osobam in dogodkom ter se večkrat zatisneta obe očesi, ali pa, da se z drakonično strogostjo zatre vsako gibanje. Če zgoraj omenjeni „izvirni dopis“ trdi, da je sedaj vladajoča tišina „tišina mirnega truda, marljivega delovanja v vseh panogah obrta in ljudske vzgoje“, pisec slepi sama sebe, ali pa nalašč slepi druge. Dela se tukaj res, pa kako? „Pester Lloyd“ omenja nove železnice v Serajevo, razvoja bosenske stolice, kjer se delajo nove ulice, tramvaj in vladna poslopja. To je res. To so hvalevredna dela našega vojaštva, deloma tudi civilnih uradnikov ter posamičnih v Bosno priseljenih zasobnikov, pri čemer je omenjati v prvi vrsti sinov Izraela z njihovimi hoteli in prodajalnici. Vojaki so naredili dobre ceste in mostove in njim se je zahvaliti za relativno varnost. Delali so in delajo še neprestano in kar imata Bosna in Hercegovina kulturnih pridobitev, je njih delo. Kaj so pa storila civilna oblastva? Z mnogobrojnimi zlatom vezanimi uniformami, visokodonečimi naslovi in zdatnimi plačami še ni nič opravljenega. Bosensko-hercegovski civilni uradniki od najvišjega do naj-

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Čeravno nesem „doktor dodatologije“ moram vendar svojemu poslednjemu pismu pridejati kratek dodatek, kateremu je povod Slovenjegraški župan Tomschegg. O njem sem še le te dni zvedel, kako se je v Gradec vozil ter ondu okolu namestništva pete brusil, da bi se Trstenjakova slavnost prepovedala. Ker tega ni dosegel, je pa potem z uprav nemško odkritosrčnostjo jubilanu prav laskavo čestital, kakor sem čital v Vašem listu. „Ex ungue leonem“, iz te male drobtine spoznate lahko celega Tomschegga, o katerem bodem v bodoče molčal, kajti pisal sem itak že več o njem, nego je vreden.

Zadnje moje pismo bilo je iz kraja, kamor bi jaz rad ministra Gauča dobil, namreč iz „Hudo luknje“. Radovedni ste, zakaj bi ga rad ondu imel, a tega Vam ne povem, to si le mislim. Misli so pa, hvala Bogu, še mitnine proste in tudi pod takozvani „Confiscationsparagraf“ 300 ne spadajo, zato je si tudi Vi lahko mislite, kar hočete o omenjeni moji želji.

Danes pa Vam pišem iz družega kraja, ki ima to čudno posebnost, da me imajo radi zaradi tega, ker sem naročnik „Naroda“, katerega premoreta v istem kraju samo dva. Zatorej hodijo k meni čitat Nedeljska pisma“, od tod izvira vsa ljubezen do mene. Jezil sem se že, da si sami „Naroda“ ne naroče, a jeza ne hasne, kakor ste videli pri Gabrielčiči z Brezja, torej bodi, kakor rado.

Prav težko mi je, a povedati moram, da v mojem zavičaju narodnost peša. To je žalostna prikazen. Čujte, kaj je temu uzrok! Gotovo se še spominjate, kako je Napoleon I. v slavni bitki pri piramidah vojakom ukazal napraviti karé ter dostavil krilate besede: „Osle in polučenjake v sredo!“ Glejte, preveč je slavni Bonaparte ščutil to svojat, pomnožila se je, kakor pesek ob morji.

Po mojem subjektivnem mnenju je prostrana obitelj dolgouhih oslov boljša, ložje prebavljiva, nego ona „polučenjakov“. Mej slednje nam je šteti renegate, slabopodkovane šolske nadzornike, tesnosrčne bojazljive, dvostranske uradnike vseh branž in dopisnike „Vahtarice Celjske.“ Vsa ta golazen moralala se bode odpeljati v „Hudo luknjo“ s prvim vlakom, ki bode sopihal po železnici Celje-Šoštanj-

Velenje to bode namreč — na sodnji dan, popoldne, po prvem raportu.

Ubogi Lapp! Železnico hoče graditi. Prej je iskal premoga, našel ga je. Zdaj išče novcev — ali jih bo tudi našel? Da nismo že toliko novcev znošili v tuje žrelo, ne bi nam trebalo sedaj biti tako neusmiljeno črni po žepih.

Apropos! „Celjska Vahterica“ (napravite sv. križ), se strašno ujeda, da je dr. Tavčar v Slov. Gradci omenil onega zmajevskega žrela, ki kljuje in sega po Slovanih, češ, da Nemec ni zmaj in tudi žrela nema. Vprašam Vas, kdo nas pa torej čaka, da nas pogoltné, kakor žrelo zmaja nemškega? Ali pošljejo nad nas morda rudečustne, nežne in gostobesedne „nemke“, ki si tam pa tam šnujejo „Frauenortsgruppe“, dočim se jim doma v kuhinji pečenka smodi?

Ne, gospod urednik, poznam Vas, — Vi in jaz greva rajše v zmajevsko žrelo, če že mora biti, ali pa v „Hudo luknjo“, kakor mej čeljusti onih parfimovanih „dam“, skoro bi bil kaj družega rekel, česar pa nečem, ker nečem posnemati niti „Märburger Zeitung“, niti „Vahtarice“, ki s posebno slastjo napadeta narodne dame.

nižjega so skoro vsi mlade moči, zadnji čas je posebno mnogo konzulskih čelov, na katere se posebno ozira. Poslednji pa morajo svoje zmožnosti še le pokazati. Uradniki so premalo skušeni in ne znajo občeovati z narodom, kateremu so tako tuji, kot so bili pred devetimi leti. Da mohamedanci ne simpatizirajo z nami, je lahko razumljivo in celo naravno, Kristijani bi se pa vendar že bili morali sprijazniti s svojimi „osvoboditelji.“ Namestu tega je pa propad mej vlado in kristijani še večji, nego je bil pod turško vlado. Civilne uradnike sovražijo in zaničujejo. Domačinci in uradniki izven urada skoro nič ne občujejo, v uradu se pa postopa prav birokratično. Pisarjenje se je močno ukoreninilo in mnogo pripomore, da je uprava slaba. Dela se na videz in živi administrativno in politično iz rok v usta. V okupovanih deželah še nikogar nismo pridobili moralčno za sé. Vojaška in civilna oblastva žive, kakor sovražnik v deželi. Častniki imajo posebno menažo, katere se radi udeležujejo neoženjeni civilni uradniki. Oženjeni uradniki pa imajo velike stroške, pa vendar jim vsega primanjkuje. Vzlic razmerno visokim plačam so prav na slabem. Vse, kar potrebuje olikana rodbina, od slug do obleke in hišne oprave mora se za drag denar pripraviti iz stare domovine. Prejšnji civilni ablati, baron Fedor Nikolić, je moral vsako leto porabiti 60.000 gl. iz lastnega premoženja, kajti od svoje znatne plače 16.000 gl. je ravno polovica šla za stanovanje, ki pa nikakor ni zadostovalo zahtevam. Jednako se godi nižjim uradnikom. Ako uradnik ne more shajati, mora delati dolgove, ali pa postane podkupljiv, ter izneverja in goljufuje. To je uzrok, da je mej uradniki velika nevolja. Sedaj hočejo stalno nastaviti uradnike v Bosni in zategadel se mnogi že oglašajo da se povrnejo na svoja prejšnja mesta v domovini, katera so si zagotovili pred odhodom Ker so vsi uradniki mladi, tudi ni upati hitrega avansovanja. Vnanji mir in red za silo sta le posledica vojaške okupacije, nikakor pa ne doka zujeta „povoljnih“ razmer. Gospod Kallay in njegova soproga, ki ne spremlja svojega soproga samo na službenem potovanju, ampak je navzoča tudi pri uradnih vsprejemih in pohodih, seveda vse vidita v lepšji svetlobi, ker se jima vse tako kaže in tudi tako videti hočeta. Neposredni denarni darovi tudi pripomorejo, da navzoča množica izraža momentanno zadovoljnost in hvalo. Uradniki so tudi Bošnjake že naučili, kako se delajo slavoloki, zastave razobešajo in hiše pri tacihi prilikah olepšujejo. Simpatij in udanosti bi pa za zastoj iskal. Kako bi moglo biti tudi drugače? Vlada res posebno gleda na mohamedanske bege; toda stara velečastnost je minula. Kmetu beg ne more več zapovedovati. V gmotnih dohodkih res ni prikrajšan, temveč je še na boljšem, kot je bil poprej. Okrajni načelnik vsako leto določi odvezne cene za poljske pridelke kmetov in navadno postavi visoke cene. Kmetov pridelek se razdeli na deset delov. Jeden del gre za deželni davek, tri (tretjino) dob beg, šest jih pa ostane kmetu. Deželni davek in tretjino izterjujejo z brezozirno strogostjo. Kmet že obupa in v srci goji gnev. Nadejal se je, da bode jedenkrat prost plačevanja tretjine, a sedaj vidi, da se je motil. Kaj mu tako koristi izgon turške oblasti? To agrarno vprašanje je vedno gnoječa se rana v Bosni in če

Po skrivnih potih sem izvedel, da se „Vachtarica“ boji naših Sokolov, i to tako silno, kakor smo se dečki nekaj bali Ljubljanskega „Dreiteufelna“ — Bog mu daj dobro! Po ravno istem potu sem izvedel, da ima „Wachtarica“ summa summarum — 97 plačujočih naročnikov, ostali iztisi se dajejo v bogaime. Je li to istina, ne morem jamčiti; sem pa na lastne oči videl, ko je bila „Wachtarica“ konfiskovana, da je takrat uradni sluga celo mogočno „Vachterico“, v preponižnem zavojčku nesel pod pazduho, dirjaje po mesti kakor krojač „Fips!“ To mi smete verjeti, da ni nesel niti jednega komada nad 250! To je vse!

Ker ste zadnjič tarnali, da Vam primanjkuje pikantnostij ter morate prežati po morskih somih, Vam moram brž nekaj pikantnega povedati, ker imate v Vas vendar malo lepšo zarjo tiskovne svobode! V nekem trgu službujeta dva učitelja, jeden dober, drug slab, jeden naroden, drug nemčur.

Šolski nadzornik ukaže prvemu, boljšemu učitelju nekaj, kar ta proti svojemu prepričanju storiti ne more. Drugi učitelj, slabši, pa mej tem časom napravi nekake, recimo po domače, oslarije. Da gre stvar ob jednom, spravita se oba v preiskavo in se

se vladi ne posreči kmalu povoljno ga rešiti, bodo novi nemiri. Samo tu je sredstvo, da se večina naroda pridobi za nov red. Vse drugo je zastojniški trud, dobili bomo k večjemu novo „Lombardijo in Benečijo.“ Oficijalno olepšavanje razmer le škoduje in slabo zakriva, kar se je napačnega storilo in opustilo. Pa tudi za tuje naselnike se vlada nič ne meni, skoro se kaže, da je dobila ukaz, da naj jim napravi, kakor se da, grenko življenje. Vse je sedaj nekako mrtvo, ali ta mir in tišina „mirnega truda in marljivega delovanja.“ Poslednje se posebno pogreša, kar se tiče šole in cerkve. O tem bi se dalo marsikaj reči, toda dopis je itak preobširen. Malo manj oficijalnega slepenja in lepšanja, pa več resnosti, odločnosti, vstrajnosti, dejanskega in modrega prizadevanja za blaginjo naroda, in njega potrebe — tega potrebujejo okupovani deželi.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. septembra.

Po nemških listih je veliko veselje, da je izid dopolnilnih volitev za češki deželni zbor za liberalce tako ugoden. Če pa stvar dobro premislimo, se vendar vidi, da nemški osrednji volilni odbor v Pragi vsekako zgublja veljavo. V dveh okrajih zmaga sta samostojna kandidata proti kandidatoma osrednjega volilnega odbora. Govori se sicer, da tudi omenjena poslanca ne pojdeti v zbor, a njijina izvolitev pač dokazuje, da mej češkimi Nemci ni prave slege. Nekoliko je pa liberalcem tudi pomaglo pri volitvah Gaučevo postopanje. Dalo je nemškim liberalcem poguma, češ, saj vlada sama misli v kratkem spremeniti svojo politiko. Ko bi pa vlada nekoliko odločneje naglašala svoj program sporazumljenja narodnostij, bi nespravljivi elementi ne imeli take moči in narodnogospodarska stranka bi si bila pridobila nekoliko mandatov. Nemška stranka ima sedaj 69 deželnozborskih mandatov, 5 jih je pa zgubila, ker sta Praška in Plzenska trgovska zbornica volili Čehe.

Vnanje države.

Bolgarska vlada ima sedaj sitnosti z Nemčijo. Pred tremi tedni je v Ruščuku izhajajoč list „Bolgariin“ hudo napal nemškega podkonzula in trdil, da ga bode vlada odpoklicala zaradi njegovega netaktnega obnašanja. Dotični list je hitro vso stvar preklical na povelje bolgarske vlade. Bismarck pa s tem ni zadovoljen in nemški veleposlanik v Carigradu je že zahteval, da Porta dovoli trem nemškim oklopnim prehod skozi Dardanele, da bodo blokovale bolgarska pristanišča, ko bi Bolgari ne hoteli dati dovoljnega zadoščenja. Bolgarska vlada je sedaj odstavila Ruščuskega prefekta Mantova, toda ne ve, če bode Nemčija s takim zadoščenjem zadovoljna. Bolgari mislijo, da Nemčija ne zahteva zadoščenja zavoljo stvari same, ampak hoče le bolgarske vladi delati sitnosti, da se prikupi Rusiji. „Bolgariin“ je tudi le malo važen listič in je torej čudno, da bi Nemčija menila se za to, kaj piše, če bi družih uzrokov ne imela. Odstavljeni Mantov je velik sovražnik Rusije.

Razni listi so nedavno širili vest, da sta bivša bolgarska častnika Grujev in Benderov prišla v Bukurešt in bodeta skušala iz Rumunije napraviti kako ustajo v Bolgariji. Po poročilih iz Bukurešta pa rumunske policiji o tem ni nič znano. Iztirali so ja bili iz Rumunije, ker sta brez dovoljenja oblastev bila ostavila Bukurešt. Rumunska oblastva bi ja tudi sedaj takoj iztirala, ko bi zvedela, da sta se vrnila v Rumunijo.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ jako zaničljivo presoja manifest grofa Pariškega in zopet

obsodita na premeščenje, jeden, ki ni zaslužil, drugi pa, ker je že davno zaslužil.

Kam da pojdeti, to je uradna tajnost, pa meni so na vsa usta pravili, da mora jeden v Egipt, drugi pa v „Franz Jozefs Land“, akoravno pesnik pravi: „Warum denn in die Ferne schweifen, sieh' das Gute liegt so nah.“

To bil je zadnji junaški čin onega nadzornika, kajti ura mu je odbila in slovo jemaje v učiteljski konferenci, h kateri je prišel v fraku iz 16. stoletja je patetično rekel:

Mein Princip war: Alles für die Schule, — was möglich für den Lehrer — für mich selbst Nichts! — in tako ostane mož, kar je bil, slabo podkovan učitelj neke gornještajerske šole. S.

Mabel Vaughan.

Roman. V angleškem spisala Marija S. Cummins postovenil J. P.—ski.)

Drugi del.

Sedemnajsto poglavje.

(Dalje.)

„Gospod Parcival,“ rekla je Mabel, katera se je bila nekoliko umirila, ko je videla, kako zeló

očita Orleanscem, da hočejo motiti evropski mir. Vidi se, da se Bismarck jako boji, da ne bi Francija postala monarhija, ker bi potem ne bilo več nikake ovire rusko-francoski zvezi. Zategadel bode tudi nemška diplomacija ovirala tak prevrat na Francoskem. — Francoski monarhistični listi sedaj jako proslavljajo grofa Pariškega in obširno razpravljajo njegov manifest. Zmernim republikanskim listom zdi se manifest jako nejasen. Radikalni listi pa pri tej priliki napadajo vlado, ki se brati z monarhisti. Ko bi se vlada toliko ne ozirala na monarhiste, bi si grof Pariški ne upal izdati svojega manifesta. — Pri vojaških vajah se je pokazalo, da so rezervisti sicer dobro izvežbani, samo novih pušk ne znajo rabiti. Vojni minister namerava zategadel letošnjo zimo sklicati za deset dnij vse rezerviste, da se bodo vadili v streljanju. Nekateri so vojnemu ministru svetovali, da bi se rezervisti sklicali še le pomladi, ker mrzla zima pač ni ugoden čas za vojaško vežbanje. Vojni minister se je pa izjavil, da do pomladi morajo vsi vojaki že biti izvežbani.

Bavarka zbornica izvolila je barona Ohma svojim predsednikom, nadsodca Alvensa pa svojim podpredsednikom, prvi je konservativec, poslednji pa liberalac.

Angleška vlada ne goji nikacih posebnih simpatij za Koburžana. Za bolgarsko nezavisnost se v Londonu dosti več ne brigajo. Angleškim državnikom napravlja irsko vprašanje in nezadovoljnost v nekaterih kolonijah preveč skrbi, da bi se še mogli dosti potegovati za Bolgare. Za Battenberžana bi bili v Londonu še kaj storili, ker se je kraljica zanimala zanj, za Koburžana pa ničesar ne bilo. Angleški kramarji se pa tudi boje, da ne bi Rusija v Aziji njim škodovala, ko bi jej delali ovire na Balkanu.

Dopisi.

Iz Pulja 15. septembra. [Izv. dop.] (Hvala in graja). Slovenski naš polk Milan št. 97 zapustil je Pulj po štiriletnem bivanju. Umestno se nam zdi, da izpregovorimo o tej priliki par besed v slovo, oziroma v priporočilo. Ni prazna navadna fraza, ako rečemo, da je vse, naj si bo civilist ali vojak, Sloven ali Italijan, odkritosrčno obžalovalo odhod tega polka. Gotovo je tudi, da so se delali napor od različnih stranij, da bi se preselitev preprečila, a bili so ti napor brezuspešni; ukrep vojnega ministerstva bil je neoporekljiv. Popularnost tega vojaštva bila je zaslužena v polnej meri. Vedenje oficirskega kora bilo je v vsakem oziru vzgledno in taktno, da se ni čulo o jednej onih neprijetnostij, ki se tako rade dogajajo mej častniki in civilnim občinstvom in katerih prouzročiteljica je nemalokrat preobilica — častniške samozvesti. Mnogokrat pa tudi nestrpnost civilistov, kakor se je to baš v Gorici od strani Italijanov pokazalo. „Milanovi“ častniki nemajo onih krivih nazorov o življenji in ceni družih ljudi; ampak ogibali so se v tukajšnjem javnem življenji skrbno vsemu, kar bi moglo meščana zadeti na občutljivem mestu. Od todi njih priljubljenost.

In kakor častniki, tako tudi možtvo. Ljudje so bili mirni, ni se čulo o nemirih, pretepih in škandalih, dasiravno so Puljska tla za škan-dale takó ugodna, kakor malokje drugej. Ta ugodna sodba je obča in za nas pomenljiva, ker so to naši ljudje.

 Dalje v prilogi.

je bil Bayard ginjen; „vi delate sebi in meni krivico, če one besede, v en dan izrečene, toli zeló obžalujete, ker sem iste, zagotavljam vam, toli naglo odpustila, ker ste jih bili res popolnem poravnali. Če se jaz često spominjam onega večera, ne delam tega, da bi razžaljeni svoji ošabnosti stregla, temveč da se zmislim dobrote, ki me je v srce ganila. Ne spominjajte se vedno onega večera, če ne lahko bi neki dan dvoumili, da jaz znam, kaj je hvaležnost.“

Glas se jej je močno tresel, ko je besedo hvaležnost izrekla. In znova jo je gnalo, da bi ubežala, skočila je kvišku ter bi bila rada iz sobe tekla. A Bayard bil je na straži. Nekaj v njenem vedenji mu je že naprej kazalo njeno namero; zato je skočil po konci ter jo za roko prijel.

„Ostanite, Mabel! ostanite!“, vskliknil je z globoko ginjenim glasom. „Ne smete, — nikarte oditi! Izpovedal sem se stoprv na pol. Slušajte me le še trenotek, potem pa, če mi vi ukažete, čem odpotovati in vas nikdar več videti.“

Obstala je, nema, — otrpnela. Okamnela. Celó roka, ki se je bila krčevito tresla, nehala se je tresti, ko jo je v svoji roki držal. Nekako strahovita in v živo segajoča je bila razburjenost močnega moža,

Zató pa Goričanom čestitamo prav od srca, da so dobili mej se ne le svoje rojake, ampak tudi vzgledne ljudi.

Iz obilih poročil, ki dohajajo slovenskim listom iz Istre, je razvideti, da kljub neugodnim razmeram in hudemu pritisku narodna stvar vender le napreduje, sicer počasi a stalno. Zató pa tembolj obžalujemo, da v jednej najznatnejših občin okolice Puljske nazadujemo, mesto, da bi napredovali. V Kanfanaru so se pred par leti — seveda je takrat tam bival mož prave kovine — razmere za nas odločno na dobro obrnile, in smo mislili, da je tam lahonstvu za vedno odklenkalo. A glejte, tudi tu nas je gospod Flapp potipal s svojo oblastno roko. Poslal je v Kanfanar duhovnika iz svoje bližine, kateremu je ulil zadostno — nečemo reči: sovraštva, do nas, kajti to bilo bi preveč, ker je dotični gospod Gorenjec in je bil nedavno še naudušen narodnjak — a narodne indolence, da se je takoj jel družiti z italijanci in da je takó potegnil hrvatski stranki stajalo izpod nog. Pri prvih občinskih volitvah za njegovega bivanja v Kanfanaru zmagali so namreč zopet Lah in gospodujejo tam, kakor jim drago.

V karakteristiko tega gospoda navedemo naj tu stavek iz pisma, ki ga je pisal odboru Puljske čitalnice.

„..... a za leto 1887 me slobodno izbršite, kao uda iz Vaše čitalnice, naša plača ni taka, da bi se moglo novce trošiti za stvari, od katerih se nemanobene koristi.“ Zdaj Vam pa povem da vnanji udje Puljske čitalnice plačujejo na mesec ogromno svoto 25 kr. beri: dvajset in pet krajcarjev. In tega gospod C—lj ne zmôre. O revež! Neprijetno nam je bilo grajati tega gospoda že z ozirom na sveti njegov stan in ker ima svečeništvo sicer nevenljive zasluge, za razcvet narodne stvari po Istri; a naše načelo je: vsakemu, kar mu gre. C-t-č.

Od Pivke 14. sept. [Izv. dop.] Živahno življenje, streljanje in pikanje je potihnilo ob Pivki, ter zopet zavlada je običajni mir in tihota kraljuje po tukajšnjih vaseh. Vsa množina vojakov je odšla. Ostalo ni družega sledu, kakor nekaj pohojenega polja in dokaj novcev v žepih raznih prodajalcev jestvin in pijač. Cela jata Vipavk s sadjem, otrok in žen s kruhom in žganjem je sledilo vsaki dan vojakom, ko so semtertja krožili, dosežaje svoj smoter z orožnimi vajami. Mnogokrat je primanjkal živč v kakovem kraju, toda za malo časa. A to ni čudo! Kajti preskrbljevanje tolike ogromne množice ni kaj lahko. Pomislite, da je bilo 5 pešpolkov, 6 bataljonov brambovcev, 4 bataljoni lovcev potem konjiki, topničarji in sanitetni oddelki. Se ve moštvo se je zelo pomnožilo z nebrojnim številom rezervistov, ki so bili poklicani k vajam tudi iz sosednih dežel.

Vojaki so bili večinoma iz slovenskih krajev in dežel. Vendar nekaj nam ni ugajalo. Namreč tisto italijansko žlobudranje. Mej tem, ko se Slovenec v svojej skromni ponižnosti in pohlevnosti prav tiho razgovarja, kriči Italijan in slovanski Primorec svoj „ši, ša, oštia, madonna“, da mora vsak nemoglušec slišati, ter tujec misli in sodi, da je vse vojaštvo italijansko. Korakaje mimo mene in mladega tirolskega častnika trije primorski brambovski bataljoni vpraša me isti: „Kaj ne, to so Italijani?“

„Neso ne, nikdar, ampak mala peščica jih je,

ki je navadno bil toli miren ter je vedno lahko sebi samemu gospodoval. Mabeli pa je srce skoro nehalo bñti, ko je opazovala, kako so se mu prsi vzdigovale in njegove ustne neso našle primernih besed čutom in mislim, ki so se v srci mu drvili. Ko pa so naposed prišle, te silovite in strastne besede, izlile so baje vso njegovo dušo in vse njegovo srce, drle so v globočino nje življenja ter jej rekale o ljubezni, ki je bila toli mogočna in silovita kot je bilo vzvišeno in plemenito srce, katero jo je sprejelo. Z vso priprostostjo in gorečnostjo živega mladenciča, z vso zgovornostjo in silo zrelega moža zastopal je svojo srčno zadevo ter jej je povedal povest srčne in istinite ljubezni, ki se je bila že pred šestimi leti v vse njegovo bitje usadila ter tiho in nemo tam se urastala, da je naposled pri solnem svitu nje prisostva in nje smehljanja se razširjala in razcvetala.

„Zahodno domovino ljubil sem s prav deško gorečnostjo“, vskliknil je nazadnje, ko je bil povest svojih nãd in bojaznij končal, ko je brezbarveno nje obličje gledal ter v marmorni nje blodobi in otrp-

a isti so vrli kričači“, odgovorim mu, ter pristavim, da je mnogo Slovencev vmes, ki tudi sekundirajo s „ši ša“. Najgrše pa je tisto laško kvakanje, ki se našim petji niti primerjati ne more.

Zakaj pomilujemo Italijane? Zato, ker jih vidimo v spomladi k nam prihajajoče lačne in polne bolezni „belarie“, ki se stoprav pri nas nekoliko okrepijo, zatorej nam nikakor ne more imponovati laška lakota! Dragi Primorci! Govorite jedino svoj materni jezik, in ne ponašajte se s tujščino, kjer ni treba. Žalostno je, da se vojak iz Pasje vasi, z Opčin ali Krasa pači z italijanščino.

Poveljnik deželne brambe, cesarjev st ijc, nadvojvoda Rainer je bival dva dni in dve nãči poleg nas, in bil nastanjen v ces. kr. kobilarni na Prestranku. On je jako prijazen in uljuden gospod. K oficijalnemu obedu 7. t. m. je bilo povabljenih 15 brambovskih častnikov, in jeden od redne vojske. Neki B. je upal in se okrog hvalil, da bode pri njem v stanovanji visoki gost, ter že štel kakov „trinkgeld“ in raznih drobtin dobi od plemenitega gospoda, a up — je šel po vodi. —

Domače stvari.

— (Osobne vesti.) C. kr. vladni svetovalec prof. dr. A. Valenta, šel je na daljši dopust. Za čas njegove odsotnosti, izročil je deželni odbor g. dr. V. Gregorič-u vodstvo porodišnega i ginekološkega oddelka. — Poročil se je dne 9. t. m. g. Julij Stelzer, v Radečah na Dolenjskem, z gospice Ludmilo Macunovo, hčerjo pokojnega profesorja Macuna.

— (Premeščen) je gosp. Anton Artelj, profesor na gimnaziji v Beljaku v Gostrno (Arnau), blizu nemške meje, mej trde Nemce. Torej zopet naroden profesor „gemassregelt“ in „kaltgestellt“!

— (Imenovanje.) Konceptni praktikant g. Ivan Lončar imenovan je finančnim koncipistom pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

— (Pokojnega viteza Schneida obitelj) ostavila je danes Ljubljano in se preselila na Dunaj, kjer bota sinova nadaljevala svoje studije. Vsako poletje bode se obitelj vračala na svojo graščino v Kamniku. Šentjaponske fare prebivalci bodo dobrodelno obitelj ohranili v hvaležnem spominu.

— („Krokar“) šaljivi list, ki je izšel povodom velikošolskega shoda, vrgel je za „Narodni dom“ 20 gld. 70 kr. čistega dobička.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 13. snopič, v katerem se nadaljuje roman „Zorin“.

— (Ljubljanske šole) so tudi letos zelo obiskovane. V prvo mestno deško ljudsko šolo je upisanih v 1. razredu 64, v drugem 84, v tretjem 155 (treba bode 3 paralelk), v četrtem 128, v petem razredu 56, vkupe 487 učencev. — Na učiteljski oglasilo se je v I. razred 70 kandidatinj, v mestno nemško šolo upisalo se je nad 50 otrok. Slovenski paralelki v prvem razredu gimnazije z uštetimi repetenti imata po 67 učencev, nemški oddelek pa 43.

— (Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda) naznanja vsem čč. podružnicam, da jim v kratkem razpošlje „Vestnik“, kateri naj slavna načelnikstva blagovolje razdeliti čč. družbenikom ter dragim rodoljubom, da jih čem več pristopi, ter s svojimi, četudi malimi doneski podpre t šolsko družbo. Najbolj primerno se to utegne zgoditi o

nenosti še ni mogel čitati nje odgovora. „Veseli sem se svobode in nezavisnosti neprisiljenega (unshackled) življenja. Umikal sem se vsemu, kar bi me bilo priljubljenim mi težnjam lahko odtegovalo. Vender bil bi se lahko temu odtrgal na klic dolžnosti. Celó v prognanstvo bil bi lahko šel z veseljem ter bi bil najhujšo osodo klical na boj, ponašaje se s prirojenim mi silo. Pa temu ni več tako. Moji sklepi so slabši nego sklepi otroka; pogumnosti mi manjka v najbolj odločivnem trenutku mojega življenja. Komaj se drznem povedati, da bi se bil umaknil sedanjim volitvi, ko bi me ne bilo vaše plemenito zaupanje osrčevalo in naprej gnalo. A se daj se ne morem več umakniti. Odpovedati so moram običajem in navadam, ki so mene neizrekljivo mikali. Posloviti se moram od krajev, s katerimi bode vaša slika neprestano sklenena. Dolžnost mi zapoveduje odpotovati, in tudi jek vašega glasu to ponavlja. O, Mabel!“ Njegov glas je bil tih, sladek in ginljive resnosti, ko je govoril končne besede: „O, Mabel! ali moram sam oditi?“

(Dalje prih.)

priliki občnega zbora ali kake podružnice zabave ter se tako zdržuje „utile dulci“.

— (Vabilo) k veselici, katero priredi v korist sv. Cirila in Metoda družbi Šentpeterska podružnica v Schreinerjevi pivarni (Bierhalle) v nedeljo 18. septembra 1887. Vspored: 1. Fajgelj: „Pobratimija“, zbor. 2. Nagovor. 3. Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor. 4. „Domovini“, deklamuje gospica Zorka * * 5. Gerbič: „Slovanski brod“, zbor. 6. Vašak: „Stanak“, čveterospev. 7. „Preširnova oporoka“, deklamuje gospica Josipina * * 8. Vašak: „Slovan“, zbor. 9. Vilhar: „Slavjanska“, zbor. 10. Hajdrich: „Jadransko morje“, zbor. 11. Dr. Ipavic: „Slovenec sem“, zbor. 12. Kocijančič: „Popotna“, zbor. Petje izvršuje iz prijaznosti del. pevsko društvo „Slavec“. Mej posameznimi točkami svira godba. Ustopnina 20 kr. — Začetek ob 7. uri zvečer. Prelačila se hvaležno sprejemajo. Odbor.

— (Javna tombola) na korist meščanskemu bolnišnemu društvu, in za zgradbo novega poslopja cesarice Elizabete otroške bolnice bode v nedeljo dne 2. oktobra popoldne na Kongresnem trgu.

— (Tehniško društvo) napravi jutri zjutraj izlet v Zalog in Dolsko, da si ogleda tamošnja dela za regulovanje Save. Popoldne bode v Dolu skupni obed, popoldne pa se popeljejo gospodje izletniki v Litijo, ogledovat tamošnji tovarni.

— (Iz Celja) se nam piše: Kakor se je v „Slov. Narodu“ že poročalo, bode zoper dr. Strafello odvetnika na Ptui dne 19. sept. t. l. pri ces. kr. okrožnej sodnji v Celji glavna obravnava zaradi zločina goljufije vsled krive prisege. G. Heinricher si je to reč sam pridržal; on sam bo pri tej obravnavi predsedoval. Votantje bodo pa g. svetovalec Rattek, svetni tajnik pl. Wurmser in Toplak. Reklo se je takrat, da si je g. Heinricher ta slučaj za se pridržal, ker se zanj posebno zanimal. To je res. Ko bi se v sredi maja enkrat ta zadeva morala v svetniški komori prednašati, se to ni zgodilo, nego se je za ta slučaj posebna tajna svetniška seja pod predsedništvom g. Heinricherja samega sklicala, mej tem, ko so še ostale „bolj te gmajn reči“, pod predsedništvom g. svetovalca Pesariča obravnavale! — Take tajne seje, h katerim g. Heinricher posebno zaupljive in zanesljive gospode pokliče, so neka posebnost, — pa ne vemo, če „hvalevredna“ — ki se je v Celji za posebno „zanimive“ slučaje uvela. G. Heinricher že ve — mi pa tudi — zakaj ni treba gospodom svetovalcem in nižjim gospodom vsega vedeti, kaj se pri sodnji godi, in zakaj je dobro, da se nekatere reči v tajnih sejah obravnavajo. —

— (O regionalnej razstavi.) Iz Trboveljske občine se nam piše 16. septembra: Regionalna razstava Trboveljska otvori se soboto dne 24. septembra ob 8. uri zjutraj. Oficijalna otvoritev pa se vrši ob 2. uri popoldne po g. predsedniku štajerske kmetijske družbe, baronu Washingtonu, ki bode ves čas razstave t. j. do 28. sept. bival v Trbovljah. — V torek 27. sept. ima priti ekselencia cesarski namestnik baron Kübeck, ter bode ob 5. uri popoldne slovesen banket v rudarskej restavraciji na Vodah. Zanimanje za to krajno razstavo je obče. Prijavilo se je toliko razstavljalcev, da bode komaj mogoče vsem oglašanim stvarim priskrbeti potrebne prostora. — Ako le vreme ne bode nagajalo, upati je, da se vse podjetje povoljno izvrši.

— (Gosp. Wagonigg) obsojen je bil večeraj pri deželnem sodišči na 3 mesece ostrega zapora s postom, ker je v svoji prodajalnici v Šmartinu pri Litiji imel veliko smodnika in je vsled eksplozije bilo več ljudi smrtno ranjenih.

— (Iz pred porotnega sodišča.) V Javorniku živel je že mnogo let Matevž Gradišek, bivši logar pri baronu Cojzu, pozneje pri kranjski obrtni družbi. Gradišek prihranil si je v svoji službi precej novcev in zapustivši službo stanoval je v hiši, katero si je bil kupil, vrhu tega pa je imel še nekaj stotakov naloženih v hranilnici. Dasi je bil Gradišek jako skop, plačeval je n. pr. za mesečno postrežbo po 10 kr., bil je vender v jako prijateljski zvezi s sosedovo vdovo Marijo Vilman in njeno hčerjo Katro. Slednjo je celo k sebi vzel in jej, da je mogla pri njem spati, kupil novo postelj. Stari Gradišek je vedno pravil, da bode po njegovi smrti Katra Vilman vse dobila. To je tudi ponavljal, ko je zastopnik obrtne družbe g. Henrik Mallner ga vprašal, ali proda svoje posestvo in mu rekel, da se mu bode kupnina odštela in da bode do smrti brezplačno v

hiši stanoval in zemljo užival. Gradišek je ugodno ponudbo odbil, češ, vse naj dobi Katra Vilman. Nekoliko mesecev pred smrtjo vzel je Gradišek iz kranjske hranilnice svojo ulogo v znesku 1000 gld. Dne 7. februarja t. l. našli so Gradiška na tleh ležčega, mrtvega. Takoj so poklicali Vilmanovo rodbino in Marija in Katra Vilman prišli sta takoj ter vzeli gotovino do 1500 gld., razen tega postelj in neko podobo. Denar sta skrili in prišedšemu odposlancu okrajne sodnije rekli, da nemata ničesar razen postelje. Vodja žandarske postaje v Kranjski gori pa je našel v žitu skrite vse denarje. Zatoženi Marija in Katra Vilman zagovarjata se, da jima je pokojni Gradišek vedno dejal, da je vse premoženje Katre Vilmanove, da ni treba o tem nikomur ničesar praviti. Po tem sta se onidve ravnali. Porotniki so vprašanje gledé hudodelstva tatvine z 10 proti 2 glasoma zanikali in Marija in Katra Vilman bili sta oproščeni. Za onih 250 gld., o katerih Katra trdi, da jih jej je Gradišek podaril, kakor tudi za ostalo vsoto, treba se bode pravdati civilnim potom. Obravnava bila je jako obširna, trajala je do 10. ure zvečer. — Janez Pavlič, bivši posestnik na Visokem pri Kranji, nekdanj žandarski vodja zatožen je hudodelstva poskušnega umora svoje lastne žene. Pavlič imel je lepo premoženje, a vse zapravljal, na javni dražbi je žena s svojim premoženjem rešila kos posestva. Pavlič je človek, ki hoče veljati za jako učenega in visokega, zato je ni bila zanj poštna in pridna in celo bogata žena iz kmetkega stanu. Ko je začel zapravljal, ni ga bilo mirnega trenutka in ker je šlo posestvo na boben in je žena rešila, kolikor je mogla, obrnila se je vsa njegova jeza proti njej. Večkrat jej je grozil, da jo bode umoril in nekega dne napal jo je res z nožem ter jo na čeljustih na roki in na hrbtu težko ranil in letal za njo z nožem, dokler mu ni ušla in so jo sosede vzeli v zavetje. Pavlič pri obravnavi taji in mnogo deklamuje ter hoče celo izjave veščakov popravljati. Porotniki so ga jednoglasno krivim proglasili in bil je zaradi hudodelstva teške telesne poškodbe obsojen na 3 leta teške ječe. Pavlič napove priziv, naglašujoč, da ga bode sam spisal.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 16. septembra. Parlament odložen. Prestolni govor poudarja, da so odnosi s vsemi vlastimi prijateljski.

Rim 16. septembra. Od 12. do uštetega včerašnjega dne tukaj 56 slučajev kolere. V Mesini je od sobote do včeraj dopoldne 253 ljudi za kolero zbolelo, 113 umilo.

Poslano.

Pet milijonov steklenic ustne vode.

Dunajski dvorni zobozdravnik dr. J. G. Popp, izumitelj tako priljubljene Anatherin ustne vode, kateri to vodo že 40 let izdeluje kot zobno ohranilno sredstvo, je sedaj sestavil statistiko, koliko steklenic je prodal, katere rezultat je bila svota 4.590.000 steklenic. Malo ohranilnih sredstev se je tako zaslužno razširilo, kakor ta ustna voda, ki se je udomačila kot dobro sredstvo vseh zobnih in ustnih bolezni v mnogih rodbinah ter se navadno rabi istočasno z dr. Popp-a zobno pasto in zobnim praškom, kar je dvojne koristi. Opozoriti moram še, da so mnogi slavni zdravniki in lekarničarji veliko pripomogli, da se je razširila ta izvrstna zobna voda.

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—130)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

16. septembra.

Pri **Stonu**: Dr. Reber iz Monakova. — Lindner iz Fichtelberga. — Stella, Majd & Neuber, Roth z Dunaja. — Gunther s Češkega. — Luraš z Ogerskega. — Gol a iz Zagreba. — Zupan iz Poljan. — Kalivoda iz Kanize. — Dr. Kerk iz Grada. — Merlin iz Beljaka. — Denk, Kerer iz Novega mesta. — Ladstätter iz Domžal. — Karg iz Trsta. — Žužek iz Postojne.

Pri **Stonu**: Danzinger, Wreda, Zürner, Morowitz z Dunaja. — Kronfeld iz Zagreba. — Packer iz Beljaka. — Schener iz Kršk-ga. — Šubic iz Ljubljane. — Zamparo iz Trsta. — Kasser mann iz Pulja.

Pri **Virantu**: Blahna iz Ribnice. — Vigole iz Roba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. sept.	7. zjutraj	739.08 mm.	11.2 C	sl. vzh.	megla	
	2. pop.	738.56 mm.	21.0 C	sl. vzh.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.22 mm.	14.6 C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 15.6°, za 1.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 17. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta gld.	81.20	81.20
Srebrna renta	82.60	82.60
Zlata renta	112.95	112.4
5% marčna renta	96.10	96.10
Akcije narodne banke	882.—	879.—
Kreditne akcije	281.60	281.60
London	125.95	125.95
Srebro	—	—
Napol.	9.9 1/2	9.95
C kr. cekini	5.92	5.93
Nemške marke	61.52 1/2	61.55
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld. 75 kr
Državne srečke iz l. 1864	100	167
Ogerska zlata renta 4%	100	20
Ogerska papirna renta 5%	87	15
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	25
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100	25
Kreditne srečke	100 gld.	178
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	111
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	231	75

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja mej boleznijo in ob smrti moje presrečno ljubljene nepozabljive soproge, oziroma matere, gospe

MARIJE DRAHSLER,

za mnoge darovane vence in tako časteče in jako mnogobrojno spremstvo drage pokojnice k poslednjemu počitku, čutim se dolžnega izreči najpri-srčnejšo in najiskrenejšo zahvalo.

(670)

Pavel Drahsler.

V Ljubljani, 17. septembra 1887.

Nezavisna samica

želi k solidnemu gospodu ali gospej kot ključarica (gospodinja) ustopiti. — Ponudba pod „št. 40“ poste restante. (669)

Hiša z jednim nadstropjem,

s prodajalnico, v najlepšem stanu, na prav ugodnem mestu v **Vrhniskem trgu**, s popolno štacijsko opravo, vrtom, nekaj gozda, jedno njivo in jedno senožitje, se dá v najem ali se pa tudi proda pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše izve se pri **Antonu Komotarju**, o. kr. notarju na **Vrhniki**. (668—1)

Posestvo na prodaj.

Iz proste roke se prodaja pod ugodnimi pogoji posestvo **Pod Lipovcem h. št. 16**, fare **Kolovratske**, vulgo **Lokanovo**. Hiša z vsem pripadajočim gospodarskim poslopjem, polje, travniki, gozdi, ugodno za živinorejce. Posestvo je blizu gladke ceste, blizu **Toplice** pod **Št. Jurjem** ter 1 1/2 ure od železniške postaje. Ponudbe vsprejema dosedanj posestnik **J. Raspočnik** na **Lokah** ali **L. Hubat** v **Zagorju**. (659—2)

Fin med v satovji

a kilo 60 kr.

dobiva se pri

(672—1)

OROSLAVU DOLENCU

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Posilja se tudi po pošti od 1 kile naprej proti povzetju ali predplačilu.

Šolske knjige,
pisalno orodje
in vse
za šolo potrebne reči
prodaja
HENRIK NIČMAN
v Ljubljani
na Starem trgu.
(655—3)

Št. 15.128.

(665—1)

Razglas.

Primož Auerjevih ustanov prvo in drugo mesto po 52 gld. 50 kr. na leto sta izpraznjeni. Pravico do teh ustanov imajo ubogi otroci Ljubljanskih meščanov, pred vsem pa otroci revnih izdelovalcev barok in sorodniki ustanovnika, dokler se sami preživeti ne morejo.

Prošnje, podprte s potrebnimi izkazili, uložiti je do **20. oktobra letos** pri podpisnem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski,
v 14. dan septembra 1887.

V najem se oddaje o Sv. Mihelu

šupa

za shranjevanje lesa in drv na **Trnovskem pristanu** h. št. 14. (671—1)

Denar, ki se more vrniti od 1 do 10 let v majhnih mesečnih obrokih, rečno, diskretno in po ceni, toda le 300 gld. in več, dobé na posodo kavalirji, častniki, industrijci, posestniki graščin, hiš in zemljišč, profesorji, zdravniki, uradniki, učitelji, trgovci in osebe, ki imajo pravico do pokojnine in dedščine, duhovniki in dame tu in na deželi. Naslov: **F. Gurré**, kreditni zavod, **Gradeč**. (515—25)

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO
pri c. kr. konc. **Anchor Line**,
Dunaj, I., Kolowratring 4.

! Gostilničarjem na deželi !
priporočam razen eksportnega piva
dvojak
(jako krepko pivo)
(Doppelbier)
iz pivovarne bratov Koslerjev v steklenicah po 1/10 litra. (462—30)
Zahtevajo naj se ceniki.
A. Mayer-jeva zaloga v Ljubljani.

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.
Go-ovo in hitro uplivajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah proti bradavicam in vsem drugim trdim izraskom kože. — Uspeh zagamčen. — Cena škatljici 60 kr. a. v.
Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.
Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy; v **Rudolfovem D. Rizolli**; v **Celovci** A. Egger, W. Thurnwald, P. Birnbacher; v **Brezah** A. Aichinger; v **Beljaku** F. Scholz; v **Wolfbergu** A. Huth.
Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „**L. Luserjev obliž (flašter) za turiste**“. (608—3)

Tovarna za kostne pridelke in lim
Luckmann-a & Bamberg-a
v Ljubljani
priporočam svoja zelo vspešno učinkujoča
umetna gnojiva, kostne
moke in superfosfate
po najnižjih cenah.
Na zahtevanje se vpošlje cenilnik in prospekt.
(151—80)

Služba občinskega redarja

v **Braslovcah**, z letno plačo po 120 gld., prostim stanovanjem in službeno obleko, je razpisana. S taisto je zvezana tudi služba oglednika mrličev, živine in mesa.

Prosilci, ne čez 40 let stari, zdravi in krepki, naj se oglasio do **15. oktobra 1887** pri županstvu. (641—2)

Zaročil

bi se mlad, inteligenten uradnik na deželi s 700 gld. dohodkov, kojemu ni prilika občeati z nežnim spolom, z gospodično ali mlado vdovo brez otrok. Želi se nekoliko premoženja. Resne ponudbe s fotografijo pod „N. N. št. 1000“ do **30. septembra t. l.** na upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (653—3)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmed mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za

Jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljše **angleško, francosko in moravsko** blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilom jako realne in kolikor možne cene postrežbe.

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Pauschin-ovej hiši. (565—6)

M. GERBER,

c. kr. zaloga šolskih knjig,

pisalnega in risalnega orodja, zaloga in kupčija z raznovrstnim papirjem,

v Ljubljani,

poleg zvezdnega drevoreda št. 4 (nova)

priporoča

Ljudsko-šolske knjige

za 1887/88. leto,

kakor tudi vse

v šolsko stroko spadajoče stvari,

in sicer:

Greiner-jeve, Pokorny-jeve in Musil-ove pisne zvezke in vsakešne risalne zvezke, peresa, držaje. Črnilo, razno črno, rdeče, modro, zeleno in zlato.

Svinčnike Hardtmuth-ove, Faber-jeve, Austria pencils.

Elastične tablice, ploščice v lesenih okvirjih, črtala, gumije, razne peresnice, barvnice in čopiče, zavitke, upisne knjige načrtane in nenačrtane razne velikosti in debelosti.

Patentovane deske za risanje s primernimi linijali, deske za risanje, risarska ravnila (linijali) in vsakovrstno risarsko orodje, kakor tudi kotomeri različne velikosti, bloki za risanje v navadnej velikosti in trdnosti, papir za risanje, risarsko ogle, kreda, prilepni žeblički, tuši, brisala, tehniške barve, papir in platno za pavziranje, slikarske palete, prenašalci (oglomeri), šolske torbice za knjige, žepni tintniki, papir za note in mape za muzikalije itd. itd. (654—3)

Pomočnik

z dobrimi spričevali vsprejme se takoj v trgovini s specializirano in železnino na deželi. — Poblizje pri upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (643—3)

Zobozdravnika Paichel-a ustni in zobni preparati.

(Ustnovodna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjanje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo usta in odpravijo smrdelno sapo.

Posebno utrjujejo otle zobe, ustavljajo krvavenje dlesna, zabranjujejo trohnenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobne bolečine. **Cena steklenici zobovodne esence 1 gl., skatlelci zobnega praška 60 kr.** (238—47)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hrdekega mostu v Köhlerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji Svobodi in trgovci Karlinger-Jl.

Nikakih zobnih bolečin več,

če se rabi svetovnoslavna in pristna
c. kr. dvor. zobozdravnika

DR. POPP-A Anatherin- ustna voda

Boljša kako vsaka druga zobna voda kot praserativno sredstvo proti vsem bolečinam zob in ust. Preskušena voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod. — Velika steklenica po gld. 1.40, srednja po gld. 1 in mala po 50 kr.

Uspeh je zajamčen, če se točno tako rabi, kakor je predpisano.

V zvezi z ustno vodo in

dr. POPP-a

zobnim praškom in zobno pasto

dobé se

vedno zdravi in lepi zobje,

kar je za ohranjanje zdravega želodca velike važnosti.

Dr. Poppa zobna plomba

je najboljša, kdor hoče sam izdelavati otle zobe, s čimer se odstrani smrdljiva sapa.

Dr. Popp-a zeljiščno milo

se je z velikim uspehom uvelo proti izpuščajem kože vsake vrste in je tudi

posebno izvrstno za kopeli.

Arom. zobna pasta v kosih po 35 kr.

Anatherin zobna pasta po gld. 1.22.

Vegetabilni zobni prašek po 63 kr.

Zobna plomba po gld. 1.

Zeljiščno milo po 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin zobne vode se izrecno svari, ker ima v sebi zdravju škodljive primesi, kakor je analiza pokazala.

Pismene naročbe izvršujejo se proti poštnemu povzetju.

Glavna zaloga: Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Svoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bümches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettan, trgovec; v Škofjeli Lohi: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wach, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzo, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Črnomlju: J. Blazek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,

speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 15. (401—20)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopja na **Bojancih** v Črnomeljskem okraji vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 8. oktobra 1887

zjutraj ob 10. uri na Bojancih. Vse delo cenjeno je na 2831 gld. 50 kr. in se bode skupaj le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, uложiti mora vadij v znesku 280 gld. Licitacijski pogoji, proračuni in stavbeni načrti leže pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlju vsakteremu na pregled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju,

dne 6. septembra 1887. (615—2)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopja za dvorazrednico na **Strekljeverci** v sodnijskem okraji Medliškem vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 5. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Strekljeverci. Vse delo z vodnjakom vred cenjeno je na 9563 gld. in se bode le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, mora uложiti vadij 475 gld., vender bode moral prevzemnik ta vadij pozneje na 950 gld. povišati. Licitacijski pogoji, proračuni in stavbeni načrti leže pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlju vsakteremu na ogled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju,

dne 6. septembra 1887. (646—2)

Oznanilo.

Zaradi oddaje razširjenja šole v **Starem trgu**, sodnijski okraj Črnomelj, vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 3. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Starem trgu. Vse delo cenjeno je na 6193 gld. 10 kr. in se bode skupaj le jednemu samemu podvzetniku oddalo.

Kdor hoče licitirati, uложiti mora vadij 600 gld. Proračuni, stavbeni načrti in licitacijski pogoji zamore vsakteri pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlju pogledati.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju,

dne 6. septembra 1887. (647—2)

Oznanilo.

Zaradi oddaje zgradbe šolskega poslopja v **Božakovem**, sodnijski okraj Metlika, vršila se bode zmanjševalna licitacija

dne 10. oktobra t. l.

ob 10. uri zjutraj v Božakovem. Mojsterska dela z materijalom vred cenjena so na 2885 gld. 68 kr. Voznjo in ročna dela, razen delavcev za mort delati in nositi ga, prevzela je šolska občina. Kdor hoče licitirati, položiti mora vadij 280 gld. Proračuni, licitacijski pogoji in stavbeni načrti leže pri c. kr. okr. šolskem svetu v Črnomlju vsakteremu na ogled.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju,

dne 6. septembra 1887. (648—2)

Marijinceljske kapljice

za želodec,

**MARIA-ZELLER
TROPFEN**
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodcu, bitje srca, zabasnanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozarjamo, da se te isti-nite Marijinceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611—4)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Kuverte s firmo

priporoča po nizki ceni

„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

MARTIN POVERAJ, civilski in vojaški krojač.

Jedina in največja
kristijanska krojačnica in zaloga
vsakovrstnega sukna ter
narejene obleke.

Zimska obleka	od g'd. 9.— naprej.
Zimski sakot	5.—
Zimske hlače	2.50
Zimska suknja	9.—
Salonska obleka	25.—
Obleka za dečke	1.75

V Gorici, na Travniku, nasproti vojašnici.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji za vsak stan in po poštenu ceni. Uzorci se pošiljajo na zahtevanje na ogled.

Hiša v Kamniku

v dve nadstropji, s hlevom, vrtom, 2 kletima ter velikim dvoriščem, se da v najem ali se proda. — Natančneje se izve pri upravnistvu „Slov. Naroda“. (664—1)

700 litrov

starega, uležanega, dvakrat destilovanega

istinito pravega brinjevca

v čisto razproda

A. Lindtner v Kranji.

Razpošilja se v steklenicah po bokalu (Sauerbrunnflaschen), ter je dobiti tudi posamezna steklenica. (662—2)

Poslano.

Pijte

Ubal pl. Trnkóczy-jevo

hmeljevo sladno kavo.

(Zdravilna kava.)

- I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.
- II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to najbolj ugaja.
- III. Prihranite si v denarji pri gospodinjstvu.

Važno in neobhodno potrebno za bolehaloče na želodec, prsih, jetrih, obistih in živeh, za dojenčke, otroke, slabotne, za ženske pred in po otročej postelji, prebolele, malokrvne i. t. d.

Zametek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.

Dobiva se v (612—4)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Prodajalci na drobno dobé znaten rabat.

Za pouk na glasovirji

priporoča se temeljito zvežbana, že mnogo let v tem delujoča, v harmoniji in teoriji popolnoma večja učiteljica

na Emonski cesti št. 8.

Pouk v hiši pa tudi izven doma. Ura 50 kr. — Več pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (656—2)

Spedijski bureau za ces. kr. avstrijske državne železnice

Nasproti **JOSIP STRASSER** Nasproti kolodvora. v Inšpruku na Tirolskem. kolodvora.

Potovalna posredovanja v vse kraje.

Natančneje izvestja za vse obhode.

Kombinovani in mejnaročni obratni obhodi.

Specijalne uredbe za planinske obhode.

Vožni bileti za Severno in Južno Ameriko, Afriko, Avstralijo itd. itd. (104—28)

Rotterdam } vozijo vsako nedeljo
Iz in } prekrasni parniki od ces. kr.
Amsterdam } avstrijske vlade

koncesionovane nizozemsko-ameriške parniške družbe v Novi York.

Iz Inšpruka via Arlberg je najkrajša in najcenejša pot.

Ljubljanski bicikliški klub.

Izvanredni občni zbor

1. oktobra 1887

(666)

ob 8. uri zvečer v klubnej sobani „Hotel Stadt Wien“.

Usojam si častitemu p. n. občinstvu uljudno raznanjati, da sem se naselil in začel

krojaštvo za moško obleko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 52.

Izdelujem obleke iz najboljšega blaga, po najnovejšem kroji in najnižji ceni.

Naročila, za katera se priporočam, bodo se hitro izvrševala.

S spoštovanjem

IVAN CANKER,

krojač.

(589—3)

Prodaja zemljišč.

Podpisani prodajo v katastralnih občinah št. Petersko predmestje, Kapucinsko predmestje in Spodnja Šiška pri Ljubljani še okoli

20 oral dobro obdelanih njiv,

od katerih so posamične pripravne za stavbeni prostor.

Kateri želé dotična zemljišča kupiti, naj se oglase ustno ali pismeno pri podpisanih.

Eventuelno se bodo zemljišča oddala tudi v najem.

V Ljubljani, dne 12. septembra 1887.

(652—2)

Avgust Tschinkel-novi sinovi.

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zaloga

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIC-a,

poprej JAKOB NEKREP,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav nizki ceni

okova za okna in vrata, štorje za štokodiranje, drat in cveki, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloga pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki ceni dobivajo se

stroji in orodja za poljedelstvo,

kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje. (523—10)

ZUPANČIČ & ČRNĚ

v Šelenburgovih ulicah št. 6

priporočata p. n. občinstvu svojo novo ustanovljeno, dobro preskrbljeno zalogo perila za moške, kravate, ručice za dame, predpasnikov, ženskih, moških in otročjih nogov, dokolenk, tersa taille, nedreco v vseh velikostih in najboljše baže, svilnate in glase-rokvice za gospode in dame, vezenin, sukanca belega in barvastega, trakov, gumbov i. t. d.

Naročbe na vsakovrstno perilo in cele opreme (Ausstattungen) se lepo in točno izvrše.

Proseč p. n. občinstvo za blagovoljen obisk, usojava si zagotavlja, da se ne bodeva strašila niti truda niti stroškov, da le posreževa cenjenemu občinstvu z dobrim in trdnim blagom.

Z velespoštovanjem

(667—1)

ZUPANČIČ & ČRNĚ.

FRAN CHRISTOPH-ov

sveti lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različenih barvah (prav kakor oljate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri **IVANU LUCKMANN-u**; — v Beljaku pri **Math. Fürst Sohn.**

FRAN CHRISTOPH, izumitelj in jedini izdelovatelj priskega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN. (516—9)

Velika zaloga.

VELIKO ZALOGO

ima

FERD. BILINA & KASCH

Ljubljana, Židovske ulice št. 1

pristnega ameriškega nepremočljivega

Hyatt-perila

(Celluloid perila)

z lepim leskom in belo barvo, katero vsakdo lahko sam čisti, spiraje je z mrzlo vodo in nalašč za to prirejenim milom in s krtačo.

Stoječ vratnik za dame velja 10 kr.

za gospode in dečke v modnej fasoni velja 25 kr.

Zavihan ovratnik v modnej fasoni velja 40 kr.

Par manšet za dečke, dame in gospode v vseh modnih fasonah velja 60 kr.

Ovratniki za duhovnike s kolarom in vojaški ovratniki dobivajo se po različnih cenah.

Gumb zatikalec za vratnik in za za vrat velja 2, 5, 10, 15 kr. Par gumbov zatikalec za manšete velja 4, 10, 20, 40 kr. Kos Hyatt-mila velja 6 kr.

Prodajalci na drobno dobé rabat.

Priporočamo svoje perilo iz šifona najboljše baže. Stoječ ali zavihan vratnik iz šifona v vseh modnih fasonih velja 20 kr. Dvanajstotica gld. 220. Par manšet v vseh modnih fasonah velja 30, 35, 40 kr. Dvanajstotica gld. 330, 4—, 420.

Najnovejše kravate za gospode so v veliki izbiri od najcenejše do najfinejše baže v zalogi. (622—3)

Velika zaloga.